

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **M. K.**

skazanego za czyny z art. 222 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 18 października 2023 r.

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim

z dnia 17 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 230/23

**uchyła zaskarżony wyrok nakazowy w części dotyczącej
rozstrzygnięcia o karze łącznej (pkt V) i w tym zakresie przekazuje
sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w
Ostrowcu Świętokrzyskim.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim z dnia 17 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 230/23, M. K. został uznany za winnego czynu z art. 222 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzono mu 150 stawek dziennych grzywny, po 20 zł każda (pkt I.). W związku z tym skazaniem orzeczono od oskarżonego nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego K. R. w kwocie 800 zł (pkt II.). M. K. został również uznany za winnego czynu z art. 222 § 1 k.k. i art. 224 § 1 k.k. i art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzono mu 150 stawek dziennych grzywny, po 20 zł każda (pkt III.). W związku z tym skazaniem orzeczono od oskarżonego nawiązki na rzecz pokrzywdzonych M. B. i K. W. w kwotach po 800 zł (pkt IV.). Jednostkowe kary grzywny zostały połączone i jako karę łączną wymierzono oskarżonemu 250 stawek dziennych grzywny, po 20 zł każda (pkt V.). Wyrok zawierał ponadto rozstrzygnięcia w przedmiocie zaliczenia na poczet kary łącznej grzywny okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie (pkt VI.) i kosztów procesu (pkt VII.). Powyższy wyrok Sądu Rejonowego nie został zaskarżony i uprawomocnił się.

Od powyższego wyroku nakazowego kasację – w trybie art. 521 § 1 k.p.k. – wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości, na niekorzyść skazanego i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 502 § 1 k.p.k., polegające na wymierzeniu oskarżonemu M. K. w postępowaniu nakazowym łącznej kary grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych, w sytuacji, gdy przepis ten przewiduje możliwość orzeczenia kary grzywny w wysokości do 200 stawek dziennych”. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Ostrowcu Świętokrzyskim do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do kierunku kasacji. Prokurator Generalny wskazał, że zaskarża wyrok nakazowy na niekorzyść skazanego. Ponadto wnioskował o uchylenie wyroku nakazowego w całości, argumentując, że Sąd Rejonowy widząc zasadność orzeczenia wobec oskarżonego innej kary, niż

przewiduje art. 502 § 1 k.p.k., może zrezygnować ze wskazanego trybu postępowania.

Analiza treści zarzutu kasacyjnego prowadzi do wniosku, że kasacja w istocie została wniesiona na korzyść M. K., bowiem wskazane w niej rażące naruszenie prawa polega na orzeczeniu kary łącznej grzywny powyżej ustawowego progu tej kary, możliwej do orzeczenia w trybie nakazowym. W samym zarzucie jak również w uzasadnieniu kasacji, nie wskazano na inne rażące naruszenie prawa. Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy potraktował kasację Prokuratora Generalnego jako wniesioną na korzyść skazanego (art. 434 § 2 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k.).

Prokurator Generalny ma rację, że doszło w tej sprawie do rażącego naruszenia art. 502 § 1 k.p.k., które miało istotny wpływ na treść orzeczenia. Zgodnie z tym przepisem, wyrokiem nakazowym można orzec karę ograniczenia wolności lub grzywnę w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200000 złotych. Tymczasem, o ile kary jednostkowe mieszczą się w granicach zakreślonych przez art. 502 § 1 k.p.k., to już kara łączna te granice przekracza. Sąd Rejonowy wymierzył bowiem M.K. karę łączną grzywny w wysokości 250 stawek dziennych (pkt V.), a więc w wymiarze powyżej górnej granicy zakreślonej w przywołanym przepisie.

Wymierzenie kary grzywny powyżej granicy, o której mowa w art. 502 § 1 k.p.k., stanowi rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść wyroku (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 stycznia 2022 r., IV KK 639/21; z dnia 25 lutego 2022 r., III KK 514/21; z dnia 30 czerwca 2020 r., IV KK 158/20). Ten wpływ uwidacznia się w tym, iż skazany ponosi dolegliwość inną niż została przewidziana w ustawie, w odniesieniu do okoliczności tej sprawy – zbyt surową. Należy zaznaczyć, że Sąd Najwyższy konsekwentnie wskazuje, iż określony w art. 502 § 1 k.p.k. górny pułap grzywny dotyczy nie tylko kar jednostkowych orzekanych w takim wyroku, ale także kary łącznej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 28 czerwca 2021 r., I KK 71/21; z dnia 11 kwietnia 2018 r., IV KK 115/18; z dnia 29 stycznia 2014 r., IV KK 436/13).

Biorąc pod uwagę tę argumentację, uchylone zostało wyłącznie rozstrzygnięcie o karze łącznej (pkt V. wyroku nakazowego), bowiem tylko ono zostało wydane z rażącym naruszeniem art. 502 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji wyroku.

[SOP]

[a!]